

Agder fylkeskommune
Att:
Agder fylkeskommune Postboks 788 Stoa
4809 ARENDAL

Høring av forslag til endring av forskrift om fellesansvar for utfisking mv. av rømt oppdrettsfisk

Fiskeridirektoratet sender med dette på høring forslag til endring av forskrift om fellesansvar for utfisking mv. av rømt oppdrettsfisk.

Høringsfristen er 17. mars 2020.

Høringer er åpne, og alle kan sende innspill til oss. Vi ber om at høringssvar sendes digitalt til postmottak@fiskeridir.no. Vi ber om at høringssvar merkes med 20/1417.

1. Innledning

Enhver innehaver av akvakulturtillatelse plikter å delta i en sammenslutning som, med begrensninger fastsatt i forskrift, skal dekke utgifter det offentlige eller private har med fjerning av organismer som har rømt eller på annen måte uønsket har spredd seg fra en lokalitet for akvakultur. Hensikten er å redusere risikoen for genetisk påvirkning fra akvakultur på ville bestander av laksefisk.

I dette endringsforslaget foreslår vi at sammenslutningen skal ha en plikt til å dekke Fiskeridirektoratets utgifter til tiltak for å hindre genetisk innblanding i villaksbestander uten at det må søkes om refusjon slik ordningen er etter gjeldende regelverk. I tillegg foreslår vi å fjerne kravet om at det må defineres som en akutt hendelse for at sammenslutningen skal dekke utgiftene.

2. Bakgrunn

Ved lov 21. juni 2013 nr. 74 (ikr. 1. juli 2014 iflg. res. 21. juni 2013 nr. 745) ble ny § 13 a. tilføyd akvakulturloven. Denne bestemmelsen gjelder fellesansvar for fjerning av rømte organismer og hjemler opprettelsen av Oppdrettsnæringens sammenslutning for utfisking av rømt oppdrettsfisk (heretter: OURO).

Med hjemmel i akvakulturloven § 13 a. ble forskrift 5. februar 2015 nr. 89 om fellesansvar for utfisking mv. av rømt oppdrettsfisk fastsatt (heretter: utfiskingsforskriften). Denne forskriften regulerer blant annet pliktene og det økonomiske ansvaret til OURO.

OURO plikter å planlegge tiltak basert på den årlige rapporten fra det nasjonale overvåkingsprogrammet som organiseres av Havforskningsinstituttet¹. I praksis innebærer dette at OUROs tiltak håndterer risiko for påvirkning året etter at overvåkingsprogrammet har dokumentert innslaget av rømt oppdrettsfisk. Vassdrag der innslaget varierer fra år til år vil risikere å stå uten tiltak i år med uakseptabelt innslag.

Uttak av rømt fisk gjennomføres og finansieres i dag gjennom flere ordninger: OURO og Fiskeridirektoratets pålegg til selskap etter kjente rømmingshendelser. I tillegg har Fiskeridirektoratet inngått rammeavtaler for å iverksette tiltak ved rømmingshendelser med ukjent kilde, samt at det gjennom rammeavtalene sikres at rømt fisk blir tatt ut i forbindelse med annen feltaktivitet i vassdrag.

3. Fiskeridirektoratets vurdering og forslag til endringer

Fiskeridirektoratet iverksetter i dag nødvendige tiltak samme år som risikoen for genetisk påvirkning oppstår. Dette vil være andre tiltak enn det som følger av de obligatoriske pliktene til OURO.

For å sikre en forutsigbar finansiering av disse tiltakene foreslår vi å fjerne kravet om søknad for å få refusjon for utgifter Fiskeridirektoratet har hatt til tiltak. Dette vil være en forenkling for både Fiskeridirektoratet og OURO. I tillegg sikrer dette at oppdrettsnæringen betaler for nødvendige tiltak i tråd med «forurensar-betaler-prinsippet», jf. bl.a. naturmangfoldloven § 11.

Det er også verdt å merke seg at vi foreslår å ta bort at det kun foreligger en rett til refusjon fra OURO ved «akutte hendelser». Hensikten med denne endringen er at vi anser det som nødvendig å ha en bredere tilnærming til hvilke situasjoner det er hensiktsmessig å iverksette tiltak ved. Det er derfor ikke gitt at en situasjon der det er behov for å iverksette tiltak kan karakteriseres som «akutt», f.eks. kostnader til uttak i forbindelse med annet feltarbeid.

Fiskeridirektoratet mottar årlig omtrent 100-150 tipsmeldinger om fangst av rømt fisk, der en god del av disse omhandler rømming uten kjent kilde. Det vil kunne gå noe tid før vi har tilstrekkelig oversikt over omfanget og behovet for tiltak. I den konkrete vurderingen av behovet for tiltak vil f.eks. antall tipsmeldinger i samme område og tidsperiode, samt antall observerte rømte fisk være relevante momenter. Slik vi ser det vil derfor begrepet «akutte hendelser» også kunne gi et misvisende bilde av situasjonen på tidspunktet vi vurderer at det er nødvendig å iverksette tiltak ved.

4. Administrative og økonomiske konsekvenser av forslaget

Slik vi ser det vil endringene medføre en forenkling for både Fiskeridirektoratet og OURO ved at det ikke lenger vil være nødvendig med en søknadsprosess eller at hendelsen blir definert som akutt. Videre vil det sikre en forutsigbar finansiering av tiltak for å hindre genetisk innblanding i villaksstammene.

Av OUROs årsregnskaper fra 2016, 2017 og 2018 fremgår det at OURO hadde henholdsvis 5,1, 6,1 og 6,1 millioner kroner (avrundet til nærmeste 100 000) i samlede driftskostnader. Dette inkluderer refusjon til Fiskeridirektoratet etter søknad. Foreløpige tall viser at Fiskeridirektoratet hadde utgifter til tiltak knyttet til rømt oppdrettsfisk i 2019 på i underkant av én million kroner.

Til nå har Fiskeridirektoratet fått dekket utgifter som vi søkt om å få dekket. Dette taler etter vårt syn for at Fiskeridirektoratet og OURO har vært enige om at disse tiltakene er noe som skal dekkes av OURO. De økonomiske konsekvensene anser vi derfor for å være beskjedne.

---

¹ <https://www.hi.no/hi/temasider/akvakultur/romt-fisk-og-genetisk-pavirkning>

Vi anser det også som en rimelig antagelse at utgifter knyttet til uttak av rømt oppdrettsfisk på et tidlig tidspunkt vil kunne redusere samfunnets fremtidige ressursbruk på å hindre genetisk innblanding i villaksbestandene.

Utkast til ny § 3:

«§ 3. Det økonomiske ansvaret til samanslutninga

Samanslutninga sitt ansvar for å dekkje utgifter trer i kraft frå det tidspunktet departementet bestemmer, og er avgrensa til dei økonomiske pliktene som følgjer av denne forskrifta.

Samanslutninga sitt ansvar for å dekkje utgifter etter akvakulturloven § 13a er avgrensa til utgifter som følgjer av tiltak pålagde av styresmaktene etter denne forskrifta og dei tiltaka som samanslutninga sjølv vedtek å setje i verk. Denne forskrifta gir ikkje private partar rett til å få erstatta andre kostnader, inntektstap eller liknande enn dei som følgjer av vedtak gjort av samanslutninga.

Samanslutninga skal dekkje utgifter til å gjennomføre planar om tiltak etter § 2 første ledd.

Samanslutninga skal i rimeleg omfang dekkje utgifter som Fiskeridirektoratet har hatt for å fastslå kven som eig den rømte oppdrettsfisken.

Samanslutninga ~~skal kan etter søknad~~ dekkje utgifter Fiskeridirektoratet har til tiltak ~~ved akutte hendingar~~ i de høve ein ikkje med overvekt av sannsyn kan identifisere kjeldene til den rømte fisken. Dette gjeld i sjø og alle elver, uavhengig av kva for elver som blir dekt av styresmaktenes overvåkingsprogram.»

Med hilsen

Øyvind Lie
direktør

Britt Leikvoll
seksjonssjef

Brevet er godkjent elektronisk og sendes uten håndskreven underskrift.

Mottakerliste:

Agder fylkeskommune	Agder fylkeskommune	4809	ARENDALE
	Postboks 788 Stoa		
Den Norske Veterinærforening	Postboks 6781 St. Olavs	0130	OSLO
	Plass		
Ferskvannsbiologen AS	Postboks 127	8411	LØDINGEN
Finans Norge	Postboks 2473	0202	OSLO
Finansdepartementet	Postboks 8008 DEP	0030	OSLO
Finnmark fylkeskommune	Fylkeshuset Postboks	9815	VADSØ
	701		
Fylkesmannen i Agder	Postboks 788 Stoa	4809	ARENDALE
Fylkesmannen i Innlandet	Postboks 987	2604	LILLEHAMMER
Fylkesmannen i Møre og Romsdal	Postboks 2520	6404	MOLDE

Fylkesmannen i Nordland	Postboks 1405	8002	BODØ
Fylkesmannen i Oslo og Viken	Postboks 325	1502	MOSS
Fylkesmannen i Rogaland	Postboks 59 Sentrum	4001	STAVANGER
Fylkesmannen i Troms og Finnmark	Statens hus Damsveien 1	9800	VADSØ
Fylkesmannen i Trøndelag	Postboks 2600	7734	STEINKJER
Fylkesmannen i Vestfold og Telemark	Postboks 2076	3103	TØNSBERG
Fylkesmannen i Vestland	Njøsavegen 2	6863	LEIKANGER
Greenpeace-Norge	Postboks 33 Torshov	0412	OSLO
Havforskningsinstituttet	Postboks 1870 Nordnes	5817	BERGEN
Hovedorganisasjonen Virke	Postboks 2900 Solli	0230	OSLO
Innlandet fylkeskommune	Postboks 4404 Bedriftssenteret	2325	HAMAR
Innovasjon Norge	Postboks 448 Sentrum	0104	OSLO
Justis- og Beredskapsdepartementet	Postboks 8005 Dep.	0030	OSLO
Klima- og Miljødepartementet	Postboks 8013 DEP	0030	OSLO
Kommunal- og Moderniseringsdepartementet	Postboks 8112 DEP	0032	OSLO
Ks-Kommunesektorens Organisasjon	Postboks 1378 Vika	0114	OSLO
Kystverket	Postboks 1502	6025	ÅLESUND
Landbruks- og Matdepartementet	Postboks 8007 Dep	0030	OSLO
Landsorganisasjonen i Norge	Torggata 12	0181	OSLO
Mattilsynet	Felles postmottak Postboks 383	2381	BRUMUNDDAL
Miljødirektoratet	Postboks 5672 Torgarden	7485	TRONDHEIM
Miljøstiftelsen Bellona	Vulkan 11	0178	OSLO
Møre og Romsdal fylkeskommune	Postboks 2500	6404	MOLDE
Natur og Ungdom	Postboks 4783 Sofienberg	0506	OSLO
Naturtjenester i Nord AS	postboks 2129	9267	TROMSØ
Nettverk For Fjord- og Kystkommuner (nflk)	Postboks 1378 Vika	0114	OSLO
Norce Norwegian Research Centre AS	Postboks 22 Nygårdstangen	5838	BERGEN
Norges Fiskarlag	Postboks 1233 Torgarden	7462	TRONDHEIM
Norges Jeger og Fiskerforbund	Postboks 94	1378	NESBRU
Norges Kystfiskarlag	Postboks 97	8380	RAMBERG
Norges Miljøvernforbund	Postboks 593	5806	BERGEN
Norges Naturvernforbund	Mariboegs gate 8	0183	OSLO
Norges Vassdrags- og Energidirektorat (nve)	Postboks 5091 Majorstua	0301	OSLO
Norsk Industri	Postboks 7072 Majorstuen	0306	OSLO
Norsk Nærings- og Nytelsesmiddelarbeiderforbund	Torggata 12	0181	OSLO
Norske Lakseelver	Postboks 9354 Grønland	0135	OSLO

Næringslivets Hovedorganisasjon	Postboks 5250 Majorstuen	0305	OSLO
Oppdrettsnæringens Sammenslutning For Utfisking Av Rømt Oppdrettsfisk Oslo kommune	Nordre Nøstekaien 1 RÅDHUSET	5011	BERGEN
Rogaland fylkeskommune	Postboks 130 Sentrum	4001	STAVANGER
Rådgivende Biologer AS	Edvard Griegs vei 3	5059	BERGEN
Samediggi Sametinget	Ávjovárgeaidnu 50	9730	KARASJOK
Sjømat Norge	Postboks 5471 Majorstua	0305	OSLO
Sjømatbedriftene	Postboks 639	7406	TRONDHEIM
Skandinavisk Naturovervåking AS	Ranheimsvegen 281	7055	RANHEIM
Stiftelse Wwf Verdens Naturfond	Postboks 6784 St Olavs Plass	0130	OSLO
Stiftelsen Norsk Institutt For Naturforskning Nina	Postboks 5685 Torgarden	7485	TRONDHEIM
Tekna-Teknisk-Naturvitenskapelig Forening	Postboks 2312 Solli	0201	OSLO
Telemark fylkeskommune	Postboks 2844	3702	SKIEN
Troms fylkeskommune	Postboks 6600 Langnes	9296	TROMSØ
Trøndelag fylkeskommune	Fylkets hus Postboks 2560	7735	STEINKJER
Vestfold fylkeskommune	Postboks 2163	3103	TØNSBERG
Vestland fylkeskommune	Postboks 7900	5020	BERGEN
Veterinærinstituttet	Postboks 750 Sentrum	0106	OSLO
Viken fylkeskommune	Postboks 1200 Sentrum	0107	OSLO

